

Dissabte al matí, Ramon Sistac (Universitat de Lleida; IEC) coordinà la taula redona dedicada a «La llengua: l'eix occidental i l'estàndard», en la qual intervingueren Josep Martines (Universitat d'Alacant; IEC; AVL), Pere Navarro (Universitat Rovira i Virgili), Miquel Àngel Pradilla (Universitat Rovira i Virgili; IEC) i Jordi Suïls (Universitat de Lleida). En aquesta ocasió, s'hi tractaren temes com ara (a) els marcadors lingüístics del català occidental —des d'una perspectiva sincrònica i diacrònica—, (b) l'establiment d'isoglosses de transició entre els dos grans blocs dialectals de la llengua catalana, (c) la dicotomia llengua formal-variació diatòpica i (d) l'estandardització i el paper de l'ensenyament i els mitjans de comunicació en «l'eix occidental».

De vesprada, la tanda d'intervencions centrades en la «Cultura popular: el ponent i el llevant, de tramuntana a migjorn» clogué la part més acadèmica del Seminari. Maria Isabel Guardiola (Universitat d'Alacant; AVL) fou l'encarregada de moderar la taula i d'introduir el primer tema de la secció: els jocs populars. Tot seguit, Vicent Vidal (Universitat d'Alacant), Carme Oriol (Universitat Rovira i Virgili), José Enrique Gargallo (Universitat de Barcelona; IEC), Jordi Antolí (Universitat d'Alacant) i Jaume Fàbrega (gastrònom) posaren en comú els seus coneixements sobre literatura popular, fraseologia, arquitectura rural i gastronomia, respectivament. Va ser una bona ocasió per a difondre els projectes vinculats amb la cultura popular que es duen a terme en determinats llocs, per institucions i per persones diverses i la necessitat d'establir mecanismes de difusió de tota aquesta recerca.

La decisió d'agrupar les intervencions dels experts en taules redones, o més aviat, diàlegs distribuïts per blocs temàtics fou realment encertada. I és que aquest format afavorí la discussió real entre els ponents i la interacció amb el públic. A més, el vessant científic de la trobada es complementà amb activitats de caràcter més lúdic i cultural. A banda de gaudir dels diversos concerts i ballades del Dansàneu, el Festival de Cultures del Pirineu —que, justament, coincidí amb el Seminari—, els assistents també van poder visitar el castell de València d'Àneu i els pobles de Son, Sorpe i Isil en l'excursió programada per a diumenge i guiada de manera excel·lent pel Consell Cultural de les Valls d'Àneu.

En l'àpat de comiat els organitzadors expressaren la intenció de donar continuïtat a la iniciativa. Per tant, va preveure la realització del II Seminari de treball sobre l'eix cultural occidental en alguna de les localitats connectades per la línia que va del Pirineu a Guardamar i probablement a terres valencianes.

Josep Vicent GARCIA SEBASTIÀ
Universitat d'Alacant

XXIX Congrés Internacional de Lingüística i Filologia Romàniques (Copenhague, 1-6 de juliol de 2019). — El XXIX CILFR es va celebrar a Copenhague de l'1 al 6 de juliol de l'any 2019. El pes de l'organització va recaure sobre els col·legues de la Universitat de Copenhague: Lene Schøsler, Jan Lindschouw i Line Sletten, però es pot ben dir que aquest congrés va ser en bona mesura una tasca comuna de les universitats dels països nòrdics (Dinamarca, Suècia, Noruega i Finlàndia). Això es va traduir en diferents fets. Per una banda, cada una de les seccions del congrés va comptar, com a mínim, amb un copresident originari d'una d'aquestes universitats. Per una altra banda, les quatre conferències plenàries van ser pronunciades per lingüistes nòrdics: Tore Kristiansen (Universitat de Copenhague), Lars Fant (Universitat d'Estocolm), Hans Kronning (Universitat d'Uppsala) i Marianne Pade (Universitat d'Aarhus). Tres d'aquestes conferències plenàries van tractar qüestions que entren dins l'ampla temàtica dels congressos de la Societat de Lingüística Romane (SLiR): «La periferia sintàctica de izquierda y de derecha en el habla coloquial de hispanohablantes, francófonos y suecoparlantes: sintaxis, pragmática y tipología» (Lars

Fant), «Conditionnalité et expressivité: Aspects sémantiques et variationnels. Perspectives romanes» (Hans Kronning), «Lessico politico europeo: dal latino alla lingua volgare» (Marianne Pade). En una posició especial, però, es va situar la conferència de Tore Kristiansen, «Survol du Nord: langues et communautés linguistiques», que va presentar la història i la situació sociolingüística de les llengües del Nord. Els romanistes van poder reconèixer en aquesta darrera conferència, amb exemples d'aquestes llengües no romàniques, problemàtiques com la intercomprensió i l'estandardització que són ben conegudes en el nostre àmbit. La temàtica nòrdica es va completar amb una secció del congrés dedicada a la història de la romanística a Escandinàvia i una taula rodona que va cloure el congrés amb el títol «Table ronde sur la romanistique dans les pays nordiques. Traditions, situation actuelle, défis», presidida per Henning Nølke (Aarhus) i en la qual van participar Merete Birkelund (Aarhus), Juhani Härmä (Helsinki), Hans Petter Helland (Oslo), Ingmar Söhrman (Göteborg) i Lisbeth Verstraete (Copenhague). Amb tots aquests fets els organitzadors van voler remarcar els lligams entre la romanística i els països nòrdics.

El congrés es va estructurar en 14 seccions paral·leles. Com a conseqüència del procés de selecció de les comunicacions presentades, el programa definitiu va quedar constituït per 306 presentacions orals i 19 pòsters:

- Secció 1: Llatí i llengües romàniques (12 comunicacions orals)
- Secció 2: Fonètica, fonologia i grafemàtica; corpus orals (15 comunicacions orals; 1 pòster)
- Secció 3: Morfologia (21 comunicacions orals)
- Secció 4: Sintaxi (41 comunicacions orals; 3 pòsters)
- Secció 5: Lexicologia; onomàstica (45 comunicacions orals; 3 pòsters)
- Secció 6: Lexicografia (30 comunicacions orals; 2 pòsters)
- Secció 7: Dialectologia i geolingüística medievals i modernes (Europa i fora d'Europa) (21 comunicacions orals; 3 pòsters)
- Secció 8: Sociolingüística i lingüística de la variació (Europa i fora d'Europa) (20 comunicacions orals; 1 pòster)
- Secció 9: Filologia lingüística i corpus medievals (15 comunicacions orals)
- Secció 10: Filologia, crítica textual i literatura (28 comunicacions orals; 4 pòsters)
- Secció 11: Estandardització i elaboració lingüística; història externa (Europa i fora d'Europa) (8 comunicacions orals)
- Secció 12: Traducció i traductologia (14 comunicacions orals)
- Secció 13: Adquisició, aprenentatge i ensenyament de llengües (18 comunicacions orals; 2 pòsters)
- Secció 14: Història de la lingüística i la filologia; la romanística a Escandinàvia (18 comunicacions orals)

El dijous dia 4 va estar dedicat al lleure. Els organitzadors proposaven dues excursions: una portava cap a l'oest de Copenhague i mostrava la història dels víkings i la catedral de Roskilde; l'altra anava cap al nord, fins al castell de Kronborg, després de visitar el museu Louisiana d'art modern.

L'Assemblea de la SLiR es va celebrar el dimecres dia 3. Com és tradicional, el secretari de la SLiR va presentar un detallat informe de la situació de la SLiR i de la *Revue de Linguistique Romane* (RLiR). També es van presentar els comptes i es va procedir a l'elecció dels nous càrrecs. Durant l'Assemblea es va discutir la proposta d'incloure a la fi de cada fascicle resums en anglès dels articles publicats a la RLiR. El motiu de la proposta estava lligat als coneguts mecanismes d'avaluació de les publicacions periòdiques. Com és sabut, totes les llengües romàniques i només aquestes són llengües de treball de la SLiR i per això la proposta d'obrir la porta a l'anglès

va trobar alguna oposició, però va acabar sent aprovada per l'Assemblea. No va ser l'única ocasió en què l'ús de l'anglès en les publicacions de romanística es va discutir durant el congrés i no en serà la darrera. De fet, aquest episodi de l'Assemblea ja ha tingut una repercussió escrita en el diari italià *Il Sole 24 Ore*, on Lorenzo Tomasin ha publicat un petit article amb el títol «Amanti del latino sedotti dall'inglese» (21/07/2019).

En darrer lloc cal destacar que a l'Assemblea es va aprovar la candidatura de la Universitat de La Laguna (Tenerife) per organitzar el XXX congrés el juliol de l'any 2022.

Fernando SÁNCHEZ-MIRET
Universitat de Salamanca

Jornada «La lexicografia llatina medieval i els corpus documentals. Memorial Joan Bastardas» (11-12 de juliol de 2019). — Els dies 11 i 12 de juliol de 2019 tingué lloc a la Sala d'Actes de la Institució Milà i Fontanals (IMF) del CSIC la jornada «La lexicografia llatina medieval i els corpus documentals». La trobada, promoguda i patrocinada per la Societat Catalana d'Estudis Clàssics, va comptar amb el suport de la Secció Filològica de l'Institut d'Estudis Catalans, de la Facultat de Filologia i del Departament de Filologia Clàssica, Romànica i Semítica de la Universitat de Barcelona, així com de la Institució Milà i Fontanals del CSIC.

A l'acte d'inauguració, la presidenta de la Secció Filològica de l'IEC, Dra. Teresa Cabré, va donar la benvinguda als assistents i va lloar la figura del professor Joan Bastardas, catedràtic de la Universitat de Barcelona, membre de l'Institut d'Estudis Catalans, institució de la qual va ser vicepresident (1983-1986) i director de les oficines Lexicogràfiques (1990-1992), i sobretot impulsor dels estudis sobre llatí medieval a casa nostra, concretats en la direcció del *Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae*, projecte del qual va ser director fins a la seva mort, de la qual es compleix enguany el desè aniversari, a l'ensems que aquest any coincideix amb el centenari del seu naixement, circumstàncies que feien que fos molt oportú dedicar-li aquesta jornada. D'altra banda, la Dr. Débora Zurro, vicedirectora de la IMF, va oferir les instal·lacions de la institució per al bon desenvolupament de la jornada.

L'objectiu principal del simposi era presentar públicament la xarxa CODOLHis (Corpus Documentale Latinum Hispaniarum). Es tracta d'una plataforma d'accés conjunt a les diferents bases de dades lligades al treball dels equips que s'ocupen de l'estudi del llatí medieval i que s'ha pogut desenvolupar gràcies a l'ajut concedit pel Ministeri d'Economia, Indústria i Competitivitat del Govern d'Espanya («Red de Excelencia» FFI2016-81889-REDT).

La sessió del dijous, dia 11, a la tarda es va dedicar a presentar el CODOLHis i a recollir la intervenció dels representants dels equips que participaren en la seva configuració. Així, en primer lloc el prof. Pere J. Quetglas, catedràtic de Filologia Llatina de la UB i director del *Glossarium Mediae Latinitatis Cataloniae*, va exposar els antecedents que abocaren que quatre grups dedicats a l'estudi del llatí medieval de la Península Ibèrica unissin les seves forces per fer un pas endavant concretat en la creació de la plataforma conjunta abans esmentada amb l'objectiu de posar a l'abast de tot el públic les bases de dades lèxiques especialitzades en cada una de les àrees geogràfiques del llatí medieval hispànic. Va incidir en el caràcter obert, no invasiu i de respecte a les peculiaritats de cada grup, així com de la seva voluntat de constituir un servei públic. Va agrair la bona disposició i l'ajut de tots els participants, especialment del matemàtic Pere Farró Sales, i va acabar fent una crida a la participació d'altres grups ja existents o que puguin formar-se d'ara endavant.

Tot seguit, la Dra. Ana Gómez Rabal, científica titular de la Institució Milà i Fontanals del CSIC, va fer una exposició detallada del projecte, incidint en primer lloc en les característiques tècniques de la plataforma, els objectius perseguits, oportunitats i reptes que presenta i, a continua-